

TELEGRAM

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor-II-23. Originál došlého telegramu, nalepená telegrafní páska.

- a – Adresováno: Panu prezidentovi Československé republiky v Prahe.
b – Podle razítka došel telegram do KPR 23. 8. 1920.

M. Dula T. G. Masarykovi^a
Turčiansky Sv. Martin, [27. srpna 1920]^b

/63

Matica slovenská v Turčianskom Sv. Martine zo svojho valného shromaždenia pozdravuje vás ako svojho protektora a prezidenta našej republiky s celou vrelosťou slovenského srdca.

Dula, predseda.

TELEGRAM

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor-II-22. Originál došlého telegramu, nalepená telegrafní páska.

- a – Adresováno: Praezident Masaryk Praha.
b – Datum určeno podle razítka na dokumentu, telegram došel do KPR 27. 8. 1920.

M. Volko a F. Vrtěl T. G. Masarykovi^a
[Krompachy], 25. listopadu 1920

/64

Dňa 25. listopadu 1920^b

Tatičku náš.

Zostavením vyživovacích podpor tým najpotrebnejším z potrebných – válečným invalidům, vdovám a sirotám – ocitli se tito v největší bídě a není také divu, neboť – otec padl, matka zemřela – a tři siroty zůstaly 82leté matce-dceřiny na krku, která není schopná ani sebe uživiti. (Případ v Hrádku). Notariáty nechápou zákon ze dne 20. února 1920 a vdovy tím trpí.¹ Abychom předešli nemilým řečem a pomohli tak státnímu aparátu tím, že svépomocnými akcemi hodláme zmírniti bídu a zároveň veřejnou sbírkou podělití válečné vdovy a sirotky na svátky vánoční. Jedná se nám, aby zde v nejnebezpečnějším hnízdě naší vlasti – Krompachu – byly v první řadě vdovy ihned podpořeny, dokazujeme stále, že státem podpory jsou zaručeny, avšak nedostatek úřednických sil je vinen tím, že nelze ohromnou agendu tuto zpracovati si tak, že nevinná je vlast, která při nejlepší vůli

není sto těmto vyhověti. Abychom aspoň částečně pomohli, prosíme za prominutí, že smělost naše sahá tak daleko, když osmělujeme se poprositi i Vás, milený náš prezidente o přispění nám v této těžké době, ač víme, že ráčíte míti mnoho takových žádostí, avšak kojíme se pouze tou nadějí, že když aspoň částečně bude těm nejpotřebnějším pomozeno, že blahorečiti s modlitbou na rtech šeptati budou ubledlé rtíky malých našich republikánů k Nejvyššímu za vyslyšení prosby, si matky jejich radostně předřikávati a spokojeně dýchati, vzpomenou-li, že největší starost – ošacení – byla z nich sňata.

Nenalézáme slov, kterými bych dobrotu a ochotu našeho lidu vyjádřiti mohl, neboť ovzduší Krompachu je tak otráveno, že nelze ani jinak mysliti. Snaha naše je od úradů nedostatečně chápána, čemuž nelze se ani diviti, jelikož všechno žene se za obchodem a úřady slovenské zůstávají stále v rukou lidí, s lidem naším necítícím. Jsem dalek, abych řízení státem ustanovené podroboval kritice, ale přece srdce se mi nad tím svírá, vidím-li, když vdova zůstávající o něco je obírána, tak jako kdysi za hrůzovlády Maďarů. Pane prezidente, všichni tito mají v pana prezidenta velkou důvěru, neboť stále slyšíme hlasy, že půjdou panu prezidentovi si postěžovat, a ten je jistě neopustí.

Spějí k závěru, prosím i pro moji osobu o prominutí mé smělosti, neboť je to [...]c moje přání a naděje, v prvé řadě těmto lidem pomoci, neboť podpory vdovské, jak přesně jsem informován, začnou se vypláceti až v lednu, únoru. Děkuje předem za vyslyšení uctivé naší prosby, jménem trpících

Znamenám

Matěj Volko,
župný hospodář

Franta Vrtěl
župní tajemník
Krompachy
pro župy spišskou a liptovskou

DOPIS

AKPR, f. KPR, inv. č. 476, č. j. R 2432/21, k. 6. Originál, rukopis.

a – Psáno na hlavičkovém papíře Sekretariát Druhin československých válečných poškozených. Slovenska v Krompachu. Adresováno: Panu prezidentovi Masarykovi v Praze.

b – Datace částečně předtištěna.

c – Nečitelné slovo.

1 – Zákon č. 142/1920 Sb. z. a n. o požitcích válečných poškozených.